

FUNKCIJE TEZOFSKOGA DRUŠTVA I

DVOJANA POLITIČKA PRETSJEDNIKOVA
od George S. Arundale-a

Za vrijeme međunarodne skupštine u Adyaru godine 1937 održana su četiri uspješna simpozija raspravivši funkcije Teozofskoga Društva i Teozofiju u onom što donosi za rješavanje međunarodnih problema, širenja kulture i obrazovanje mladeži. Dr. Arundale pret-sjedavao je prvom simpoziju i otvorio diskusiju ovim riječima:

Koje su funkcije Teozofskoga Društva kao takovoga u vanjskom svijetu? Ima li Ono pravo da traži ispunjenje triju tačaka njegovih ciljeva?

F U N K C I J E

1 U smislu prve tačke ističe se činjenica da nema istine iznad Univerzalnoga Bratstva Života.

Bratstvo znači prijateljstvo, dobru volju, poštovanje, priznavanje vrijednosti, služenje. Bratstvo doduše ne znači povladjivanje ili slaganje u nečem. Teozofsko Društvo jedinstveno je među drugim pokretima u svijetu jer ostavlja svakomu otvorena vrata da mu se može pridružiti kao član, budući da su Majstori Mudrosti osnovali Ga u svijetu kao Jezgru ili Nukleju Univerzalnoga Bratstva, i pozdravlja sve koji traže da postanu sastavnim dijelom takova Nukleja. Poradi toga Društvo kao takovo ne podržimlje nikojih djelatnosti da njima širi Bratstvo osim ovih što slijede:

- a/ Ono pomaže da se čuva njegovo postojanje uključujući bezbrojne razlike koje dijele rase, narode, vjere, sekte, pojedince među sobom; Ono pozivlje svč da se pridruže u tu svrhu kako će potpunije sprovesti Bratstvo posred razlika ostalih drugova svojih članskih traženja u punoj slobodi onu Istinu koja donosi radost svima članovima Društva.
- b/ Ono pokreće svoje članove da proučavaju Nauku Bratstva, uzmognu tako širiti Bratstvo sve većom Mudrošću; ono pažnju članova kao i ostalih u svijetu prema Teozofiji kao možda onoj najvećoj tvrdnji i izražaju Mudrosti i Bratstva.

2 U smislu druge tačke i to napose s obzirom na religiju, filozofiju i nauku potiče traženje Istine u oblicima kojima se može zamjetiti u vanjskom svijetu i otkriti Ono Jedno Jedinstvo i pored sviju razlika, i tako šireći miris ruziča Znanja i Prijateljstva.

3 U smislu treće tačke potiče traženje Istine ondje gdje se Istina nalazi skrivena. Istina je posvuda. Ona nije manja ondje gdje je ne možemo vidjeti. Moramo razumijeti da Istina koju posjedujemo samo je kap Oceana Istine.

D U Ž N O S T I

Teozofsko Društvo ima, dakle, dužnost da traži ispunjenje triju tačaka svojih ciljeva. Bratstvo bez Mudrosti ne dotječe, a Mudrost treba tražiti posvuda i gorljivo.

Ima li Društvo dužnost da širi znanje o ovom skupu naučanja što je poznato kao Teozofija? Ako je tako, kako ćemo doći do definicije o prirodi toga naučanja, koje općenito treba da prihvate naši članovi?

Držim da Društvo ima tu dužnost, kao takovo, unutar svih triju tačaka svojih ciljeva.

Istina je da se svrha Društva u prvim godinama različito izražavala, a naziv "Teozofija" nalazi se rjeđe što se bližimo ranijim danima. Prvi Pretsjednik p. Olcott predavao je o "Teozofiji" godine 1880, a 1882 o "Teozofiji i Teozofskom Društvu". Tu je prvi puta što se nalazi ovo dvoje zajedno. Od tog doba Teozofija je stalno pridružena Teozofskom Društvu kao sastavni dio Njegove Misije.

Kad se u djelu E.P.B. "Ključ Teozofiji" javilo pitanje, da li je dužnost svakoga člana da poučava Teozofiju i širi je, oči odgovor je glasio "To je bezuvjetno tako".

Dr. Annie Besant piše: Rad Teozofskog Društva je širenje Teozofije. U svom prvom nastupnom govoru kao Pretsjednik izjavila je:

Društvo... kreće u novo razdoblje svoje djelatnosti ovim izborom Pretsjednika Njome na čelu i blagoslovom što počiva nad Njim od Njegova početka, a sada se ponovo iznosi i ističe da je Ono sredstvom ili vehiklom za izravni utjecaj Majstora MUDROSTI. Njegova je funkcija da proglašuje i širi Teozofiju, Ona Božansku Mudrost, Brahma Vidju, Gnosis, Hermetsku Nauku - onu najuzvišće - niju činjenicu, Istinu svijeta, Svijetlo svijeta, da čovjek upozna Boga, da postigne znanje Vječnoga Života, jer je on potekao iz iste Prirode koju traži da upozna... Svaku Istinu može čovjek da vidi samo onoliko koliko je razvio snagu gledanja ili vizije koja joj odgovara... Ostavljajući Društvo svojim članovima svu slobodu pa i u pogledu istina prema kojima živi.

Ovo pretsjedničko obećanje ispunila je Dr. Besant veličanstveno potvrđujući: "Pouzdam se da će Pretsjedništvo učiniti vrlo životne snage nadahnjujući njome Društvo i podižući ga najvišemu". A završujući ovu svoju divnu besjedu reče: Razlike u načinima ili metodama rada, u mislima obogatit će, nipošto oslabiti naš pokret, ako nadahnuće dolazi ljubavlju a upravljanje vrši blagost. Godine 1912 istakla je A.B. riječi Majstora K.H., koji je označio misiju T.D. u tom da zapadnim narodima donosi čisti napitak voda krijskoga znanja.

ŠTO TEOZOFIJA U ISTINU JEST

Jasno nam je da je Društva povjereneno širenje Nauke Teozofske. Teozofija je prirodni sažetak triju tačaka društvenih ciljeva; Ona je pozadinom i osnovom Teozofskom Društvu, Teozofija je nauka o Univerzalnom Bratstvu. Ona je temelj religijama, filozofijama i naukama. Ona je spremište svijeta neobajšnjih zakona prirode i snaga što počivaju skriveno u čovjeku.

Teozofija predana je kao razumna tvrdnja o zakonima, prema kojima se vrši tok razvitka ili evolucija kao i sva djelatnost napretka života. Dotična tvrdnja nije potpuna. Ne može da bude potpuna s obzirom na sadašnji stadij evolucije, ali je najpotpunija tvrdnja prema svemu što do danas postoji.

Teozofsko Društvo mora uvijek da pronosi širom svijeta smisao Teozofije onako kako su ga otkrili oni veliki Teozofi koji su imali ovlaštenje da to opišu. Stoga za članstvo potrebno je usvajanje triju tačaka ciljeva T.D. i život u smislu bratstva čuvajući nukleji čistim i jakim.

DVOJAKA POLITIKA PRETSJEDNIKOVA

Za Društvo kao što je T.D. ne postoji zapovijed da Pretsjednik u svojoj funkciji mora imati dvojaku politiku - jednu za Društvo prema vanjskom svijetu, a drugu prema prvotnoj Društvenoj predaji.

PRVA POLITIKA uključuje dužnost da se u čitavom Društvu ističe duh Bratstva i iznosi Istina prema rečenici: "Nema religije nad Istinom", što izvorom uključuje Slobodu i Prijateljstvo, koji su jednako zakoni Prirode kao i Karma i Reinkarnacija.

DRUGA POLITIKA ima bezuvjetno da ispunja dužnost koja se sastoji u tom da se čistom i jakim podržuje veza s Onima koji su osnovali Društvo, Majstorima Mudrosti, a jedan od znakova za to je E., Nutrašnja škola Teozofska.

TEOZOFIJA I SVJETSKI PROBLEMI Od Hirendranath Datta

Potpretsjednik međunarodnog Teozofskog Društva pretsjedavao je drugom simpoziju prigodom međunarodne skupštine u Adyaru 27 decembra 1937, te otvarajući diskusiju iznio ovaj prijedlog :

NEPROMJENLJIVE ISTINE

Kao pretsjedavajući ovom drugom simpoziju treba da prikažem drugi problem i to : Istine Teozofije i njihovo prikazivanje. Ja imam da sprovedem diskusiju. Hajte da nam i ovaj današnji simpozij bude plodnim kao i onaj jučerašnji.

Dakle, Teozofija je drevna Brahmavidya - vječno davna Mudrosti. One jesu i ostaju zauvijek vječnima.

Naš je Pretsjednik, kako se možete opominjati, nedavno upozorio na velike opasnosti koje prijete čitavom svijetu - nipošto ovoj ili onoj zemlji, već svemu svijetu. To je izazvalo različite i teške probleme. Što da tu učinimo? Teozofija je, sigurni smo prema vrlo važnom vrelu, osnov svima naukama i umjetnostima. Poradi toga treba Teozofija, kad je se pravo primjeni, da objasni najzamršenije probleme i osvijetli tamu života. Teozofsko Društvo služi da izgrađuje čelične i dijamantski sjajne duše koje će riješiti dotične probleme što ih u obilju donosi naša civilizacija.

U ovo vrijeme Teozofsko Društvo kao duhovni savez odmjerilo je svoj rad u smjeru da prosvijetli um i dušu svijeta, da mu produbira zumijevanje vječnih istina, i stvori prilike za one snažne duše, kad dodju, da uzmognu razvijati svoju djelatnost uz najmanji otpor.

BRATSTVO VJERA

Naš je Predsjednik predložio da u ovom drugom simpoziju priklonimo pažnju napose tomu kako bismo na novo pružili istine Teozofije, tako da bi mogle izvoditi jači i izrazitiji utjecaj, u prvom redu s obzirom na veliki međunarodni problem rata, pravde i nezaposlenosti, a u drugom redu da razviju sklad između svijeta vjerskih ispovjesta koje se bore među sobom u svijetu. Osvrćem se na ovo drugo.

U zadnjih šesdeset godina iznosili smo iz Teozofskih Krugova naziranje o "Bratstvo Vjera". Pokazivali smo kako sve iznose u biti ono jedno zajedničko - te su "Mnoge vjere zajedno jedna Sveta Crkva". Sve su samo razlike Univerzalne Mudrosti, i prema tomu sve su "Sestre jedne Porodice Duha". Poznato je da sve boje redajući se jedna za drugom daju bijelu boju, ali kad ih prekrivamo jednom drugom, ukidaju se i nastaje tama. Kao što dišemo uporedo primajući uzduh nosnim organom tako ima i puteva kojima se približujemo Bogu. Tako se sačuvalo u drevnom djelu Bhagavat Gita kao i u Naučanju Kristovu. Mnogi su pisali o tom pa i Dr. A. Besant koju je slijedio Dr. Bhagavan Das. Oboje su razlagali o Jedinstvu svijeta Religija. A ja bih predložio neka svi poznavajući različitih svjetskih religija združe se svojim znanjem pruživši si ruke, neka sastave zajedničku iscrpljivu raspravu, iako opsežnu, o Bratstvu svijeta religija, kojem bi se osiguralo ne samo podnošljivost kao tolerancu već najšire poštovanje svačije vjere.

EKONOMSKI PROBLEMI

Prelazeći na prvi dio našega sadržaja, tj. na međunarodne probleme rata, pravde i nezaposlenosti ispitujući razloge siromaštva i bijedi moram iznijeti da se radi o "Svjetaralačkoj Revoluciji". Nipošto nema da bude u smislu okrutnosti što je ne-Teozofski, već neprekinitim mijenjanjem osjećaja i razvijanjem društvene svijesti. Prevelika proizvodnja i premalena potrošnja uzrokuje siromaštvo posred obilja. Novac nam je dan da ga se upotrijebi za ljude, nipošto da ljude upotrebljujemo u svrhu proizvodnje novaca. Stoga svi svom svojom snagom na rad da se stvori, kako reče H.P. Blavatski "Socijalizam ljubavi".

Zagreb, 11 II 1938

Draga Braćo!

Naša je želja da prikažemo rad lože Rukmini u posljednjih nekoliko mjeseci. Rad se odvijao, kako slijedi:

Prigodom sastanka 21. septembra 1937. na dan mladih Teozofa, zabrana je pretsjedičicom Kruga Rukmini sestra Štefica Rodmann, što je tu dužnost najspremnije primila.

Za godišnju Glavnu skupštinu, 24. oktobra 1937. priredio je Krug Rukmini vrlo uspješnu čajaniku, koju su pohodili učenici Studija Maletić nakon izvedbe narodnih plesova, što je gospodja direktor Maletić pružila učesnicima Skupštine u pomoćnosti brata P. M. Cochius-a generalnog sekretara Evropske federacije Teozofskih Društava. A time se našla lijepa prilika za govor brata Milana Marjanovića kojim je pokazao kako ima Teozofa i među onima što nisu učlanjeni u T. D. Svršetak ukrasio je brat Dipl. Ing. Božidar Prikril poletno zahvalivši svima za taču jedinstveni izražaj Bratstva.

Naša sestra gđja Mary Auner-Dickenson priredila je pod okriljem L. Rukmini javni koncert uz pratnju gđje. prof. Elvire Mersiće, i postignut je toliki dojam da je gđja Auner obećala da će sa svojom djecom održati narednu muzičku točku na dan mladih prigodom kongresa Evropske federacije Teozofskih Društava, što će se održati u Zagrebu mjeseca augusta ove godine.

Predavanja su se u glavnom sastojala u reprodukcijama i govora od Krishnamurti-a i Dr. Jinarajadase, ali u posljednje vrijeme bilo je izneseno nekoliko originalnih pogleda i shvaćanja Teozofija. Sada su u toku intelektualne večeri koje vodi brat Ivan Fabijančić. Održavaju se utorkom od 19,30 sati dalje. U prvom takovom sastanku, 25. januara ove g. iznio je brat Fabijančić prikaz vlastitoga svoga stava prema životu. Kod narednih sastanaka razlagao je brat "Ostvarenje ljepote i problem zla od Tagore. Osnovna misao za ostvarenje ljepote, tumačio je brat, je u tom da u svemu nadjemo ljepotu, i da nam sve bude predmetom radosti. Opširniji sadržaj biće sproveden za koju od narednih pošiljaka.

Početkom naše društvene godine primili smo pismo od sestre Eleonore Kastinger, pretsjedičice mladih Teozofa u Evropi. U njemu obaviješćuje o svom boravku na Kongresu u Kopenhagen-u i o njegovu lijepom uspjehu. Sama je pretsjedavala "danu mladih" i srećna je što može priznati veliki uspjeh i ove priredbe. Kako je tom prilikom ponovo izabrana Pretsjedičicom Mladih Teozofa Evropske Federacije za narednu godinu, upućuje svoj pozdrav riječima:

"Budite stalni da ću učiniti sve što bude u mojoj moći da primognem rad Mladih Teozofa i promičem ga posvuda, napose interese pojedinih sekcija. Nastojaću da zavrijedim ovo pouzdanje i povjerenje koje ste mi ukazali. U današnje doba ništa nije ljepše ni zanimljivije od rada za omladinu i svega nastojanja zajedno s njom. Stoga sam vrlo srećna što mogu u tom cilju da porađam ponovo i zvanim - čno.

Nikada svijet nije trebao mladih ljudi sa zdravim, plemenitim, radosnim i prirodnijim pogledima na život koliko danas. A mi mladi Teozofi trebali bismo nadahnuti sve one mlade ljude koji se među sobom udružuju u punoj požrtvovnosti sa svrhom da svijet učine srećnijim nego li je danas.

Poradimo da duh razumijevanja i požrtvovne ljubavi postanu temeljnom notom naših života. sve do kraja. Otvorite oči tražeći Istinu. Ne oglašujte se potresnom krikom očajnog i zapuštenog čovječanstva. Ispunite svoja srca ljubavlju i samilošću prema svemu i svakomu, da ovo prelazno stanje rata i tjeskobe koje sada proživljujemo uzmogne doskora minuti, i da na njegovo mjesto dodje Mir i Razumijevanje... Stavljam vam sve to na srce, jer razumijevanjem

MLADOST MOŽE DA PREOBRAZI SVIJET KAD SE SRCE I UM PREDAJU
SLUŽENJU

Šaljem vam sve najbolje želje moleći za svevrstanu saradnju u 1938!

Take, braćo, i mi vas molimo da nam se javite, i da nas što češće obaviješćujete o svojim nastojanjima uspjesima kao i djelatnosti vašoj u opće. Iskreno i bratski za Krug Rukmini, Z. Hinković, tajnik u z.